

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

ГОЛ ЗАПЕРЕЧУЄ ЗВ'ЯЗОК З БРИТАНІЄЮ

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Гол категорично заперечив, начебто між Америкою і Великою Британією був якийсь тайний військовий зв'язок. Такого зв'язку нема з ніякою чужою потугою й Америка цілком не є зобов'язана комуністичній іти на поміч у випадку війни, говорив Гол у своєму листі до сенатора Питмена, голови сенатського комітету заграничних справ. Ця заява вповні задовольнила всіх сенаторів, включаючи сенатора Джансона, який у тій справі займав був рішуче становище, домагаючись вивчення.

ПРЕЗИДЕНТ ШУКАЄ ФОНДІВ НА БЕЗРОБІТТЯ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт незабаром звернеться з жаданням до конгресу, щоб він ухвалив нові фонди на безробіття, яке в біжучих місяцях дуже зросло і вимагає від уряду спеціальної уваги. Правда, на ту ціль уже ухвалено 1,200 мільонів доларів, але ту суму розложено на місячні рати і її не можна вибирати більшими частинами, ніж призначено. А теперішні часи настільки критичні, що вимагають на безробіття більших сум.

НА П'ЯТАХ КОМУНІЗМУ.

НЮ ЙОРК. — До якої міри вкорінився в ньюйоркській адміністрації комунізм, вказує факт з Герсоном, який, хоч видний комуніст і пропагатор комуністичної ідеї, а проте дався на посаду заступника президента дільниці Мангеттену. Назначив його на ту посаду сам президент Ізаакс. Проти його призначення тепер впливають протести з різних організацій і осіб, між ними від американських ветеранів, від католицьких організацій, і ін. Та, видно, сам президент Ізаакс симпатизує з комунізмом, коли на ті протести заявив, що всетаки затримає Герсона, бо він є „любовним і доорим робітником“. Ті сторони, що протестують, упевняють, що завданням комунізму є повалити цинічний суспільний устрій враз з американською конституцією. Вони також говорять, що диктатуру в інших краях впроваджено саме тому, щоб можна було оборонятись проти комунізму. Коли комунізм буде здобувати впливи в Америці, то тим він тільки скріплюватиме на обох кінцях диктаторські апетити. Але Герсон має й оборонців, до яких належать юнії К.П.О.

ЩЕ ПРО СХОПЛЕННЯ ПАНІ ПОЙНЦ.

НЮ ЙОРК. — Карло Треска, чільний ньюйоркський комуністичний провідник, що належить до троцькістів, перед головою кримінального департаменту подав нові зізнання про схоплення большевицькими агентами комуністки Пойнц. Цей раз Треска подав точні дати і назви тих, що цього схоплення dokonали. Але назви цих поліції заховала в таємні. Схопив її, кажуть, агент ГПУ, який перебував в Америці довгий час і редагував одну чужоземну комуністичну газету в Нью Йорку. Тому, що пані Пойнц заявила, що вона розчарувалася в комунізмі, а в большевицькому зокрема, й тим підкопувала впливи большевизму в Америці, ГПУ рішило її вивезти з Америки. В ті цілі згаданий агент ГПУ підійшов до пані Пойнц і, зискавши її довіря гострою критикою на Сталіна, заманив її на один советський торговий корабель, замкнув її там і відіслав до Соедінених Штатів. Що сталося далі з Пойнц, Треска не знає. Притім виявилось, що подібні схоплення большевицькі агенти часто проводять по різних містах Європи.

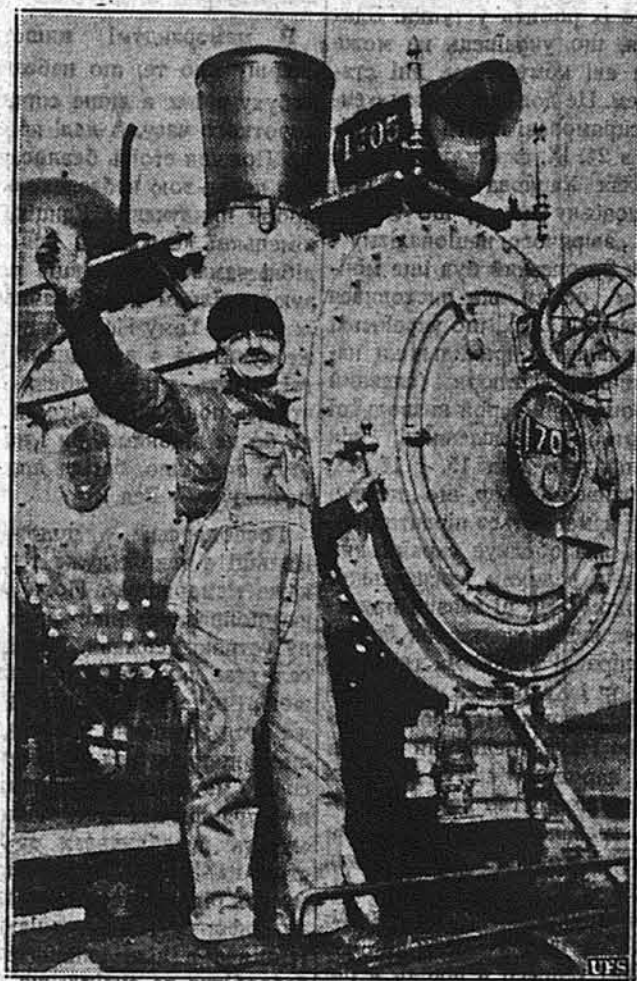
АЛЬ КАПОНЕ БОЖЕВОЛІЄ.

САН ФРАНЦИСКО. — Відомий американський генгстер Аль Капоне, що сидить у тюрмі за „незаконні податки“, починає божеволіє. Він поводить дивно, кидається на особи з тюрмного оточення і на інших в'язнів. Та це ще не знати, чи він дійсно морально задовольняється, чи може тільки вдає, щоб його перевели в іншу тюрму, звідки він міг би втекти.

ЗАКИДАЮТЬ ВПРОВАДЖУВАННЯ СОЦІАЛІЗМУ.

ВАШИНГТОН. — На конвенції організації американських контракторів голова Клінгер заявив, що „Доблю Пі Ей“, видаючи приватним контракторам працю, фактично ставить будову різних підприємств в Америці на соціалістичному принципі. Присутній сенатор Бовн заявив, що наскільки йому відомо, заряд „Доблю Пі Ей“ старається входити в порозуміння з приватними контракторами і впрягає їх також до виконання різних робіт у підприємствах „Доблю Пі Ей“. Конвенція рішила домогтися, щоб усякі праці, які дає контракторам „Доблю Пі Ей“, були віддані шляхом отвертого конкурсу.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ТЕЖ ЧЕМПІОН.

Дж. А. Одівер, машиніст залізничної Соедін. Рейлвей, котрий відходить з праці по 50 роках служби в 70-ті роки життя, завіз до шопи локотиву, на котрий він шийбував вози коло стації в Атланті, в стейті Джорджія. Хоч він не виїздив далеко поза стацію, то робив пересічно коло 100 миль дороги на день, а за час своєї служби зробив коло 2 мільйони миль дороги. Покидаючи працю, він думає зайнятися фермерством.

ДВА РОКИ ВІЗНИЦІ ЗА КРАДІЖ ПАРИ ЧЕРЕВІКІВ.

У городській суді у Львові засудили Маріана Союку на 2 роки в'язниці за крадіж однієї пари черевиків з приваля на майдані Сольських. Покарали цього Союку як неоправданого проступника. По відсидженні кари Союку замкнуть у карному заведенні в Короніві.

„ВІЛЬНЕ СЛОВО“.

Англійські часописи порівнюють Москву, що там ГПУ арештувало 23 денниківів, що заложили тайну організацію „Вільного Слова“. Шеф ГПУ, Ежов, покликав до життя „пресову поліцію“, що має перепроводити гостру контролю над советськими денниками.

ГРІКА СЛУЖБА АДЮТАНТА.

Німеський генерал фон Врангель (не плутати з „білим“ генералом Врангелем) був колись не лиш великим полемим маршалом, але теж великим звеличником гарних панів. Підчас кінної їзди посилав він дуже радо гарним жінкам цілувати рукою. Також жінки люблять веселого старого генерала і жаржи в річницю його уродин вислали делегацію, яка складала маршалові з тієї нагоди побажання.

Одного року, коли маршал поцілував уже може з сотню рук, заприпитив, що у другому ряді жде делегація старших жінко. Тоді усміхнувшись, взяв він свого адютанта за рамя і приказав: „Цлуй, дади, мій сину!“

ЧИМ ВЕЛИЧАЮТЬСЯ БЕЗБОЖНИКИ В СОВЕТАХ.

Як подає „Безбожник“, орган протирелігійного руху в Соедін. Штатах, від вибуху большевицької революції до нині замкнено в Росії 673 монастирі, а їх маєтки сконфісковано в користь уряду. Завдяки тим конфіскаціям державний маєток побільшився на 1,655,000 гектарів землі і готівкою в сумі 4 і пів мільярда рублів. Крім того „знаціоналізовано“ 84 монастирські рільні господарства, 436 молочарень, 602 великі обори, 1,112 менших рілних господарств, 311 пастирських осередків, 702 захисти і 277 санаторій та дитячих шпиталів. Один тільки військовий комісаріят переняв 188 монастирських будинків, а 287 монастирських будинків поділили між себе інші советські комісаріати. Решту забрали різні комуністичні організації.

ПОДАТОК ВІД СІДЖЕННЯ.

У Варшаві видали інструкцію, щоб стягати т. зв. податок від сидження. Ці оплати мають стягати не тільки в гастрономічних заведеннях, але й у біздрових салях від усіх осіб, що перебувають у тих заведеннях між 24-тою годиною й 6-тою раном.

ЧОДОВІК ПОКУСАВ ЛЮДЕЙ.

В Плетні, повіт Радом, мешканець Кошвін, покусаючи скаженим ісом, місяць по випадку кинувся на свою рідну дитину, покусаючи три особи. Покусаних перевезли до лічниці в Радомі. Кошвін помер у жалюхив муках.

ТРИЛІТНІ ДІТИНА ВРЯТУВАЛА ТОНУЧОГО БРАТНИКА.

В Савадах (Східна Прусія) п'ятилітній хлопчик забавлявся на леді озера. Нараз лід заломився й хлопчик зачав тонуть. Його трілітній братчик, що стояв на березі, поспішив йому з поміччю й так довго держав його за ручку та кликав поміччю, аж надбігли люди й витягнули хлопця.

МОЛОДИЙ ДУШОГІБ.

Трибунал коломийського окружного суду на виїзній сесії в Городенці розглядав справу 15-літнього Миколи Йоника, що в осени м. р. убив Миколу Абрамика, вдаривши його підчас сну кількох разів палицею по голові. На поліції зізнав, що вбив його з пімстї за якусь дрібну зневагу. Молодого злочинця засудили на уміщення в домі поправи.

ПОПАЛИ В РУКИ ПОЛІЦІ.

Три молоді хлопці, а саме Фостер Фішер, Рей Фінлі і Ден Раяні, усі з Вірнінегу, будуть відповідати перед судом за намагання влом до склепу. На днях вірнінегська поліція їх арештувала саме в тім часі, як вони копали тунель, щоб їм дістатися до склепу при Вільям Евері і Шербрук Стріті у Вірнінегу і той склеп ограбити.

Хлопці почали підкопувати під склеп від сусіднього дому, в якому ніхто не мешкав. До того дому вони з потрібними інструментами приходили щоночі і дуже пильно „працювали“. Вечором, коли вони мали вже покінчити свою „працю“, міські детективи з'явилися на місці і їх арештували. Показується, що вірнінегська поліція була повідомлена про „працю“ хлопців, які від кількох днів були під точною обсервацією поліції.

БІДНИЙ СЕЗОН ДЛЯ ЛОВЦІВ.

Можливо, що трепери (ловці) в північній Канаді постигають свої лапки скорше ніж у квітні, як це звичайно буває, а то в великого браку поживи для себе і псів. Так доносить пільот Бил Вандром, летун Ке-недїен Ейрвейс на півночі. Цілковитий брак карібів так вплинув на запас поживи ловців білих лавів, що їм треба було довести більше поживи літаками з Сторі Реніде при озері Атабаска.

Ці перший раз за десять років карібів не є численні на тих пустазах, а за причини подають пізню зиму. Тому, що озеро не були замерзли достаточ-но, щоб звір'ята могли перейти по них у дорозі на полювання, вони звернулися у другий бік і зимуєть цього року 250 миль на схід.

Таке нещастя постигло кілька літ тому північного ветерана Джана Горнібі і його двох сестрінок, що жили тоді в околиці ріки Теон на схід від Форт Релайенс. Горнібі завісидчавився, що він ніколи не згинує би з голоду, бо все знайшов би собі досить поживи. Але впродовж сезону, подібного до теперішнього, коли карібів мусіли йти зимувати в другий бік, він і його сестрічки померли з голоду. Їх тіла знайдені в його хатині.

НЕ ДОПУСКАЛИ „ПРОМІНЧИКА СВІТЛА“

ЛьВІВ. — Польська цензура не допустила друкування у львівським „Ділі“ статті про те, як пок. о. д-р Масцюх стар апостольським адміністратором Лемківщини. Стаття була затитулована „Проміньчик світла на кулісі політики на Лемківщині“. В ній вказано, як то москвофіли разом з о. Масцюхом старалися дістати адміністрацію в свої руки. Стаття передавала дослівно лист о. Масцюха до папського нунція в Варшаві, в якому він представляє себе „лемком“ і відповідним кандидатом на адміністрацію Лемківщини, накликаючись рівночасно на перемиського єпископа Коциловського, свого зверхника, а далі й на цілий галицький греко-кат. єпископат, ніби за те, що він не ставить належного опору — ширенню православ'я на Лемківщині. Зо статті видно, якими поганими способами пробивав собі о. Масцюх шлях до адміністрації. Все те появилос'я друком, бо апеляційний суд у Львові зніс конфіскацію і статтю „Проміньчик світла...“ таки видрукувано.

УКРАЇНСЬКА ПЕТИЦІЯ ПЕРЕД ЛІГОЮ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА. — Комітет для справ меншин, що є при Лізі Націй, розглядав також петицію українців у Румунії з їхніми жалобами на переслідування. Ця петиція походить іще з минулого року. Та нічого не знати, що цей комітет у цій справі рішив.

КРУТІ, МОЛОДЬ І ПОРЯДОК У СВЯТКУВАННІ.

ЛьВІВ. — Комітет центральних організацій молоді вівзав усю українську молодь у цілому краю і все громадянство придержуватись такої програми святкування двадцятиліття крутянського бою: 1) В наведєра 28. січня панатида в год. 7; 2) 29. січня в год. 12 на знак дзвонів 2-хвилинна мовчанка; 3) 29. і 30. січня святочні крутянські іпрези.

ВЖЕ СУДЯТЬ.

ЗОЛОЧІВ. — Дня 25. січня розпочавсь у Золочеві перед судом прїєяглих великий політичний процес проти 30 молодих українців з Радехівщини. За ту саму справу мають відповідати 55 хлопців з Радехівщини, але-тому, що число обвинувачених за-велике, відбудуться два процеси. Судять за приналежність до ОУН, лєтючки ОУН, підпали стирт і т. п. Всі обвинувачені, крім одного, перебувають у в'язниці від квітня 1937 р.

ЗРАЗОК ФАЛЬШУВАННЯ ВИБОРІВ.

ЛьВІВ. — „Діло“ (ч. 18) подає вислід виборів солтиса і підсолтиса в селі Розважєві, золотівського повіту. І лише отверго, що при обчисленні голосів украдено 3 голоси, які впали на українського кандидата Бабія, а які дочислені польському кандидатові Гурському. Українські радні внесли донесення до прокуратури за фальшування виборів, а „Діло“ звертається до польського міністра справ внутрішніх і взиває його, щоб і він знявся цією справою.

НА ШО НАРІКАЮТЬ?

ВІЛЬНО. — Польська Агенція Телеграфічна розпускає по світі ляменти, що в Литві тяжко видавати польський щоденник та що литовська влада дозволила собі навіть на таке, що перевела ревізію в хаті начального редактора польської газети і держати його в арешті — чотири дні!

КАТАСТРОФА З СОВЕТСЬКИМ КЕРМОВИКОМ.

МОСКВА. — Гордина советської повітряної флотії, кермовик В-6, розбився серед густої мряки, вдаривши у вершок гори Кандакаша, віддаленої 300 миль від Мурманська. Кермовик летів рятувати наукову советську експедицію, що знаходиться на таючій леді недалеко побережжя Гренландії. Внаслідок катастрофи згинули 13 осіб.

АНТИСЕМІТИЗМ В ІТАЛІ.

РИМ. — Італія має всього яких 40,000 жидів, котрі досі зазнавали повної свободи. Тепер видано наказ друкувати книжки, яких авторами є жиди, як теж переклади італійською мовою таких книжок, що їх написали жиди. І не вільно ставити на сцені шук, написаних жидами. Ні не вільно жидам бути заповідачами при радіових програмах. Виняток може статись тільки за дозволом цензури. Заказ видано тому, що жиди як інтернаціоналісти ставлять ворожо до фашизму.

СОВЕТСЬКА МАШИНА НЕ ДОПИСУЄ.

МОСКВА. — Вже годі складати за недомагання вину тільки на „ворогів народу“. Сам советський агент Волтер Дюранті признає, що машини зіпсуті, бо задовго ними орудували люди, що не вміли з ними обходитись. І стахановщина не дописує. Забгато виснажила робітників.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Matter at the Post Office at Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакції не відповідає.
За кожну адресу платиться 10 центів.
В Канаді належить послати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. "Свободи": ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016.
4-0807.
Адреса "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧАС ПОКАЖЕ

Ось так відповідають найкращі знавці європейських відносин на ті події, що тепер скоїлися в Німеччині. Та певне це, що те, що там сталося, є дійсно важке й далекосягале. Таке твердять навіть ті, що властиво не знають причини тої безкровної "чистки", яку перевів Гітлер серед найвищих військових кругів. Як також не знають, чому властиво зайшли зміни в кермі німецькою заграничною політикою.

Коли хтось чогось не знає, то помагає собі в таких випадках здогадами. І на таких здогадах є тепер оперті ті всі фантастичні комбінації, що їх видивляють різні американські газети і різні публіцисти у зв'язку з заведеними в Німеччині змінами. Одні роблять це для сенсації, а другі намагаються при допомозі знання європейських відносин, логіки і фантазії віднайти серйозні причини гітлерівської "чистки". А властиво не так причини, як — наслідки. І отже є те, що мусить обійти і нас, українців.

Багато правди є в тім, що команда німецької армії ще й тепер є далі в руках тих, що вирости і виховалися у давньому пруському дусі. І то не тільки під військовим оглядом, але й під політичним. А цей політичний огляд, що не говорить, є тісно зв'язаний з Росією, або точніше: з цілістю Росії. Давніше такою Росією була царська Росія. А тепер є нею червона. Німецькі юнкери, шоправда, ненавидять комунізм і комуністів, але в себе. Що є большевики в Росії, це їх надто не болить. Вони жили у згоді й з большевицькою Росією, якби це було добре для Німеччини у їхньому розумінні. І тому виходить на таке, що провід німецької армії є по правді таки проти цієї нацистичної агресивної політики, що звернена проти червоної Росії. Він найрадіше згодився на те, щоб забезпечити Німеччину з боку Росії, а навіть використати її на те, щоб дістати від неї сировину. І доперва так себе забезпечивши, звертає німецька експанзія кудиінде. А Гітлер нібито є проти такого ставлення справи. І тому саме він поробив останні зміни в проводі армії, задержавши при собі перше слово ще й у військових справах.

Чи воно саме так, чи хоч подібно, як тут сказано, на те нема доказів. Тимбільше, що Гітлер у сунув одних генералів, але такі зараз заступив їх місце іншими, що походять з такої самої школи, з якої вийшли ті, що уступили. Тому розумно висказуються ті, що кажуть, що треба виждати, бо доперва час в'яснить, що ті події означають. Але одно певне: що тут не йде про справи маловажні. Це називають нові події, які готові заважити на долі Європи. Народи це відчують, але відповідають на це тільки одним: щораз більшим зброєнням. Значить, ще прискішують конфлікт.

Гнат Крашанко.

В СТАРІМ ЗАМКУ

Історична повість.

(25)

— Коли вже хтось підглянув, — перебив сотник, — то не треба з тим тайтисся. Хіба тільки, щоб когось не кортіло согрішити проти чужої власності, може й проти нашого життя, не чванитися великою вартістю знайденого скарбу... Як в тій скрині взагалі є яка вартість.

— То витягнути? — спитав Марко.

— Очевидно, — відповів батько. — Хочби для самої цікавості. І не дуже критися. Робити з цього тайну ще тепер, було би ще гірше.

Марко пустився назад надолу. В дверях на подвір'я побачив Кіндіса, котрого вартівний не впустив до середини.

— Гей, пане Марку! — гукнув Кіндіс сердито. — Чи ви вже маєте мене цілком за чужого і за ворога, що мене не впускають?

— А чогож ви сюди? — Чудне питання! Як господар... хочу увійти.

— В цій хвилі мама не може прийняти вас.

— Я не до паніматки...

— З ким же хочете бачитися?

— З тим, що ви там внизу

витагаєте, — сказав Кіндіс, підсміхаючися.

— Там нічого цікавого.

— Навпаки. Там щось дуже цікаве, коли сотник аж сюди приїхав нарешті нате, щоби придивитися. Аж тепер розумію, чому приїхав.

Кіндіс не вступався.

— Не розумію, — сказав Марко — а що часу не маю, то вибачайте.

Марко відвернувся і став сходити сходами вниз. Підстарості сердитий відійшов. За той час Солоняк виломив у мурі більшу діру. При світлі ліхтарні видно було скриню оковану. Вже не зважаючи на те, чи хто підглядає їх, чи ні, підставивши цегли під ноги, стали скриню тягнути. На двох була затяжка і через те, що так довго стояла, неначе приросла до мурі. Мусіли залізами підв'язувати, щоби взагалі рушити. З великою бідою висунули скриню і зсунули на землю.

Дерево скрині було таке спорохніле, окуття таке перержавіле, що з таким внутрішнім тягаром годі було скриню нести і винести її нагору. Солоняк пішов нагору і вернувся з сотником. Приблизно та-кож Марина, бо своєї цікаво-

П. Е. БРІКЕ В ОБОРОНІ УКРАЇНИ

В „Журналі де Женев” з 25. сінця появилася дуже замітна стаття в українській справі. Писалося її тоді, коли українці по цілому світу святкували двадцять річницю проголошення незалежності України, що знайшла свій відгук і в чужинській пресі. Тим більшу увагу притягла до себе ця стаття визначного приятеля України та відважного оборонця її слушної справи на міжнародних терені. Значіння її тим більше, що вона появилася перед самим відкриттям ювілейної сесії Ради Ліги Націй, отже знайшлася вона в руках усіх тих заступників різних держав світу, що прибули до Женеві. Можна легко уявити собі, яке вражіння зробила вона на представників Москви, вдаривши дуже по їх пляхах, які вони приїхали переконати в Женеві.

Стаття починається наведенням тексту протимосковської декларації, зробленої головою УНДО й Української Парляментарної Репрезентації, В. Мудрим, у варшавській соймі в часі останньої дебати над закордонними справами. Потім автор статті, редактор П. Е. Бріке, пише так:

„Факти, подані самою советською пресою, скріпляють цю декларацію. По самогубстві Скрипника Україною кермував москвин Постишев. На початку минулого року його усунуло. Його наступник, Косьор, не більше українець ніж він самий, перебуває тепер у скрутній ситуації. Він намагається у великій київській часописі „Вісті” перекласти на плечі українських націоналістів відповідальність за господарські поразки, за які його можливо незабаром ув'язнять. Справжнім господарем є міністер внутрішніх справ, жид Леплевський, креатура Ежова, шефа московського ГПУ.

„Українські комуністи в київській уряді не мають змоги триматися. Голова уряду, Любченко, поповнив „самогубство” минулого серпня по дискусії в мовній справі, де він твердив, що впроваджувати московську мову до народних шкіл вже від другої класи хибно. Господарі України звертаються потім до української молоді. Комсомо-

лесті, колишній „безприморник” Бондаренко, висувався на чільне становище. Його зліквідовано вже при кінці минулого жовтня, чим доведено, що українська молодь не комуністична. Колишнього заступника голови уряду, Коцюбинського, і комісара справедливості Порайка ув'язнено; першого з них недавно розстрілено.

„Ці покарання на смерть показують, що українські політичні кирманичі, навіть комуністи, піддаються впливам національного оточення, яке спонукує їх робити уступки. Здається, що українець не може бути ані комуністом, ані сталінцем. Це доводить оскарження, спрямовані проти них. „Вісті” з 24. IX. скаржаться, що в школах Харкова „ненавидять московську мову”, що є знаком „звір'ячого націоналізму”.

Коли Затонський був іще міністром освіти, він висловився 18. вересня м. р., що українські націоналісти, прихильники наступників Петлюри (славний національний герой визвольної боротьби), численніші від троцькістів. Дня 15. і 16. IX. скаржився Косьор, що „петлюрівці намагаються пірвати приязнь, яка об'єднує український народ з великим московським народом”. Чи ці зв'язки приязні, за які москвини так бояться, справді міцні? Як твердять Косьор і Кудрявцев, націоналістичні елементи запосіли Академію Наук, Медичний Інститут, народно освіту, кіно, театр, міністерство справедливості, транспорт, фабрики, сільське господарство і колхози.

Треба себе справді запитати: щож лишилося ще непорушним? На українську мову полюблюють у пресі, в школі, в радіо. ГПУ не дармує. Все більше процесів виточують проти патріотів. Статистика на основі самої советської преси згадує 49 покарань на смерть упродовж двох останніх тижнів жовтня. Така є влада, під якою українці живуть 18 років.

„Але, що робить Ліга Націй для них? Чи західні держави дбали колись про те, щоб збити їх додолу стерпно? В такій ситуації українці звертаються до тих, які мають намір допомогти їм”. — (Офіно).

— Хто? де? — спитала жінка.

— А той сотник з своєю бабою і з своїми проклятими бахурами! Не дурні вони, не дурно волюкіся сюди. Аж тепер я розумію, чому він вприсов собі цю ріпу там, де чор добраніч каже.

Він не привик був сповідатися перед жінкою. Та це, що тепер сталося, так потрясло ним, що не міг здержатися. Говорив неначе сам до себе:

— Яким способом, не знаю, прийшли до того, що під вежею замуруваний скарб. Деж мені таке було би прийшло на гадку! Прийшли і вкрали... Ось чому-то приїхали сюди. Ось чому не хотіли усадовитися в цій приватній хаті, а вибрали собі таку погану, ні-

щастям увійшов до своєї світлиці, жінка сиділа під вікном і, для забиття часу, вшивала щось. Вона зараз пізнала, що йому сталося щось. Зуби вискакивали, як люта собака, очі майже наверх вилізли, руки тремтіли. Вже з порога крикнув:

— Злодії! Прокляті опришкі!

— Хто? де? — спитала жінка.

— А той сотник з своєю бабою і з своїми проклятими бахурами! Не дурні вони, не дурно волюкіся сюди. Аж тепер я розумію, чому він вприсов собі цю ріпу там, де чор добраніч каже.

Засміявся дико.

— Звідки? Я тут давно чув про скарб, замуруваний першим паном Забурини. Та я сміявся, як з бабської байки.

Нема замку, нема городища, нема могили, щоби люди не розказували про закопаний там скарб. Кат міг вгадати, що Забуринський скарб не байка, а правда. Я мав стільки часу, щоби всі мурі розібрати... та кому не щаститься, то в нічім не має щастя!

Засміявся дико.

— Звідки? Я тут давно чув про скарб, замуруваний першим паном Забурини. Та я сміявся, як з бабської байки.

Нема замку, нема городища, нема могили, щоби люди не розказували про закопаний там скарб. Кат міг вгадати, що Забуринський скарб не байка, а правда. Я мав стільки часу, щоби всі мурі розібрати... та кому не щаститься, то в нічім не має щастя!

ПОЛЯКИ МІЖ СОБОЮ І ПРО СЕБЕ

Хочемо згадати про одну дещо путацію, яку не так давно приймав президент польської держави, Мосціцькі. Це була депутація польської соціалістичної партії, що предложила президентові обширний меморіал про теперішнє положення Польщі. Розмова тривала дві години. На чолі депутації стояли: Тома Арцішевські, старий польський підпольний діяч, товариш Пілсудського, й Квалінські, що сидів 10 років у московській каторзі за участь у польських революційних організаціях і замах на одного вищого урядовця.

В меморандумі пишеться спершу про те, що небезпека вибуху війни є лише справою короткого часу. А далі про те, що Польща стоїть безпосередньо перед тою небезпечкою, бо проби прилучення Данцигу до німецької держави й інші подібні замаху гітлерівців показують цілком недвозначно на їх пляни. Тому Польща не може лучитися з державами, котрі хотять тепер відбити собі втрати, понесені у світовій війні, бо це відбилося би і на ній (тут, очевидно, бесіда про Німеччину. — Ред.).

Господарське положення Польщі є також дуже трудне, каже меморандум. Його можна поправити лише через зміну устрою держави. Нужда на селі стає вже явною катастрофою. Внутрішній ринок не може бути зрушений з місця, коли не поправиться у визначний спосіб матеріального положення працюючих мас. Польща мусить перебудувати свій устрій на плянову господарку, мусить рішити корисно рішучі реформи і зреорганізувати промисли в цілі зліквідування безробіття та скріплення оборонних сил держави.

Щодо внутрішньої політики, то внаслідок теперішньої виборчої ординації бачить меморіал замість давнішої боротьби ідей боротьбу класів. Внутрішня ситуація сильно загострилася та виладоується у боротьбі з жидами, що незвичайно деморалізує вулиці міст та містечок.

Серед такої атмосфери немовможно в поважний спосіб рішати найважливі державні

справи, і тому меморандум ставить такі постулати:

1) Якнайскорша зміна виборчої ординації, що обов'язує від 1935 р. 2) Розписання виборів до сойму на підставі тайного і безпосереднього голосування з задержанням пропорційальності. 3) Суспільність мусить мати певність, що уряд не буде вживати штуршок при виборах того роду, як у роках 1928 і 1930. Польща не може ждати. Робітничая клася зголошує отже своє право до рішення про долю вітчизни та робить це в рішучий спосіб.

Цікава річ, що коли „Дзєннік Людови” дав до пізнання, що президент Мосціцькі поставився прихильно до висказаних у меморандумі поглядів і бажань, то цензура сконфіскувала дотичну статтю.

Сам факт прийняття президентом депутації пєпєсовців викликав у польській пресі, а особливо у так званих „санаторів”, то є переважно бувших полковників, великий розгاردіш.

Досі, від часів перевороту Пілсудського в 1936 р., була практика така, що президент не приймав депутацій, що виступали з чисто політичними бажаннями. Мовляв, такі справи належать до міністерства.

Та змінюючи в р. 1935 конституцію, постановили власне самі „санатори”, що президент держави стоїть понад усіми, отже і понад урядом, як найвищий політичний суддя, отже має й право вислухати людей, як до нього в тім його характері з своїми бажаннями чи жаждою звертаються.

Одним словом: авдієнція відбулася, делегати, а радше в їх імені Т. Арцішевські (бувший товариш президента з давньої польської тайної, протимосковської організації) вголосили до нього промову та відчитав меморандум, почім розпочалася над ним дискусія.

Що давній товариш Пілсудського і революціонер зрозумів добре аргументи меморандуму, цілком ясні й помірковані, це річ зрозуміла.

Але чи це що допоможе? В Польщі тепер повно партій і партіюок. Не годен їх усіх „нагодувати”. А тут іще клопіт з „млодзєжею”, що взялася до

тюрму, ні то гробницю!

— Так, мою! — крикнув. — Мою, бо тут все мое. Чуєш ти, бабо? Мовчи! Мое, бо я тут пан, не вони. Їх панування коротке буде. Не дам їм вивести відси нічого.

Отямівшись, закінчив бурмотанням. Пару разів його погляд зійшовся з гострим поглядом жінки і він замовк. Всю лють здавив у собі. Як свій час ходив мовчки по світлиці і покликав сестру. Коли Текля прийшла, сказав до неї:

— Слухай! Зараз переодягнися, щоби виглядати пристойно. Візьми на полумисок овоців і меду. Занеси нагору і передай сотникові. Очей там не прижмурюй. Дивися на все, що вони роблять, що лежить на столі. Як підслухаєш, що балакають, тим ліпше. Розумієш? Потому зараз прийди сюди.

Текля радо пішла, бо й вона була цікава. Кіндіс взявся до цибуха і до люльки. Жінка шила мовчки. Вже й не глянув на неї. Минувало доброї пів години, заки Текля, одіта святково, в спідниці з гальонами, в хустці на голові, в білій запасці і в коралях, знов увійшла до світлиці.

— А що? — крикнув нетерпеливий Кіндіс.

Текля стала колісати годвою і сказала, хапаючися обома руками за голову:

— А що? — крикнув нетерпеливий Кіндіс.

Текля стала колісати годвою і сказала, хапаючися обома руками за голову:

— А що? — крикнув нетерпеливий Кіндіс.

Текля стала колісати годвою і сказала, хапаючися обома руками за голову:

— А що? — крикнув нетерпеливий Кіндіс.

Текля стала колісати годвою і сказала, хапаючися обома руками за голову:

— А що? — крикнув нетерпеливий Кіндіс.

Текля стала колісати годвою і сказала, хапаючися обома руками за голову:

— А що? — крикнув нетерпеливий Кіндіс.

Текля стала колісати годвою і сказала, хапаючися обома руками за голову:

— А що? — крикнув нетерпеливий Кіндіс.

боротьби з найбільш випадочними в очі „ворогами”, з жидами. Хтож подре виставлені вимоги? Навіть хлопська партія „млодзєжа” не хотіла разом з пєпєсовцями йти до президента держави!

Що однаке дуже вражає у меморандумі пєпєсовців (соціалістів), то це, що вони цілком промовчали у ній справу національних меншин. А є їх добрих 10 мільонів, отже третя частина всієї людности Польщі.

Щож собі панове соціалісти думають? Чи супроти тих меншин має і даліше обов'язувати старожлаотський звичаєвий закон „як хто хсе”? А то власне останніми часами діються страшні річі! У волинському пашалику розв'язано кількадесят кружків Сільського Господаря, в Станиславові розв'язано філію протипанського товариства „Відродження”, в Рогатині філію виладового товариства ім. Могили і т. д.

Нагінка на українців іде цілою силою пари, але це, як видно, польських соціалістів не обходить.

К. О.

ЧИ ДАЛІ БЕЗ ЗМІН?

Корнило Устіянович, відомий український письменник і малаур, написав тому 50 років фейлетон у львівському „Ділі”, яке тепер святкує 50-літню річницю як першого українського щоденника. В тім фейлетоні, на вступі, заговорив Устіянович про нашу звичку не признавати нічого свого авторитету. „Діло” пригадує тепер цей фейлетон, а також дещо передруковує, задержуючи давню назву „русин”. А писав тоді Устіянович між іншим так:

„Хто підриває нашу продуктивність глузуванням та передбаченнями неминучого упадку? Русин. Хто звалює всю патріотичну працю на плечі одного і хто потім сміється перший злбно з того, як у дечому споткнувся? Русин. Хто не признає нічийого авторитету? Також русин. У нас до того вже дійшло, що ми — щоби тільки надірвати честь і славу найзаслуженіших або й найгеніальніших наших людей — заглянемо їм у горло, що вони їли або пили, рахуємо й критикуємо кожний крок у їх домашньому житті і таким чином намагаємося обнизити, коли не потопити, ідеальну працю, що нічого більше їм не принесла, як тільки вбожество і горе...”

І не забув Корнило Устіянович піднести тому 50 років іше й того, що також є так дуже актуальне і в нашому житті в Америці як і тепер: „Все нам не влад. Все вміємо краще зробити, тільки не робимо”.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Бетлегем, Па. — До жертводавців з Листопадового Свята додати: О. Періг \$1.

Бойовий. — Пишете, що співаєте „нову” і „бойову” пісню. А співаєте да стару нуту: „разом руки си подаймо”. Скінчим уже раз з тим „не даймося” і „тримаймося” та з тим, що „аж час скинути ярмо”. Це скінглиня, а не „бойова” поезія. Не переспівуйте того, що вже було перестаріле тому кількадесят років. Замість витрачувати час на таке віршування, візьміть добру книжку в руки. А як навчестися чогось нового, тоді й кращі і глибші думки будуть виходити з Вашої голови.

Ню Йорк, Н. Й. — До коляди від. 1. Червоного Хреста ОДВУ додати: На листу ч. 415 колядував також п. Гарачай.

Згадана сума коляди виносила \$50.50, яку розділено в такий спосіб: \$25 на визвольну боротьбу й \$25.50 на санаторію для політичних в'язнів. Між жертводавцями мають бути: п. Вігак і Текля Сокид.

(Дальше буде).

ЩЕ ТІЛЬКИ В МІСЯЦІ ЛЮТИМ МОЖЕТЕ ДІСТАТИ „ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ” ТІЛЬКИ ЗА КОШТИ ПЕРЕСІЛКИ І ОПРАВИ, СЕБТО ЗА \$1.00. ПОТІМ ЦЯ КНИГА ПІДЕ В ЗАГАЛЬНУ РОЗПРОДАЖ І ЦІНА БУДЕ ВИЩА.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ПІД ЧУЖИМ ІМ'ЯМ.

Колегія Васара в Покіпсі подає до відома, що в цьому семестрі будуть у ній викладати порівнювачу історію слов'янських літератур. Будуть саме порівнювати літератури й культури Росії, Польщі, Чехословаччини, Югославії й Болгарії.

Як бачимо, пропущено з слов'янського світу дуже важну частину, 40-мільоновий український народ, його літературу й культуру.

Та не зовсім: пишеться, що історію російської літератури почнуть з читання „Слова о полку Ігореві“, котре, як відомо, належить властиво до української літератури. Звісно, будуть його представляти як твір російської літератури.

СУСІД З ВЕЛИКОЮ ЛОЖКОЮ І ЩЕ БІЛЬШИМ РОТОМ.

Скажемо певно, що це примір московської нахабності, московського зазіхання на чуже добро.

Може й так. Але чи зовсім? Чи важливіє москалі говорити американцям, що „Слово о полку Ігореві“ твір московської літератури, якби півмільона українських імigrantів були свідомими, що це твір української літератури, і так усім говорили?

Чи дивуватися, що обкрадають того, хто свого не боронить? Чи лише москалі цьому винуваті, що чужинці творили української літератури вважали за московські, чи може й відношення українців до своєї літератури теж при чому?

КУРС ЛЮБОВИ.

Колегія Клівленда при університеті Вестер Різерв завела в цьому семестрі новий курс: курс любови.

Та не будуть курсу вести поети, що любов оспівують, але вчені з різних галузей знання: два психологи (знавці науки про душу), два біологи (знавці науки про життя), один лікар, один учитель домашньої господарки та один спеціаліст у вихованні родичів. Усі вони будуть разом працювати, щоб дати один курс. На цьому курсі мають порушувати такі питання, як: Чому людина залюблюється? Чому зривають заручини? Як достроїтися до себе в подружжі?

ОДИН, ЩО ВСЕ ЗНАЄ.

З лекцій курсу одна лекція буде присвячена справі незамужніх і нежонатих.

Себто, чому люди не побираються? Як з цього виходять наслідки для самих непомружених і громадянства?

На жаль, не сказано, хто дасть цю лекцію. Чи будуть про непомружених говорити помружені, чи помружені? Повинні непомружені: адже хто знає все по подружжю, як не ті, що самі ніколи не дружилися?...

ВЕРШОК НАУКИ.

Вершком науки можна мабуть назвати курс, що його оголосив Університет Міннесоти під назвою „Проблеми дозвілля“. Іншими словами, це курс про те, що робити з вільним від заняття часом.

Скажемо: невжеж цього аж учитися треба? Невжеж кожний з нас не знає, що йому робити, як не має що робити? Як не знаєш, що робити, сідай на крісло, зложи руки на череві й пусти великі пальці млинком. Хай крутяться в один бік; а як змучишся крутити ними в цей бік, пускай їх у другий. Так кажемо ми, а професори університету кажуть, що в нинішніх часах люди мають так багато віль-

ЩО ПИШУТЬ ПРО ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ

УПРАВА СПІЛКИ УКРАЇНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ (заснована 22. січня 1921) складає щирю подяку за ласкаве надіслання одного примірника незвичайно цінної для всіх українців „Пропам'ятної Книги Українського Народного Союзу“.

На сходах Спільки зроблено на підставі „Пропам'ятної Книги“ доповідь про американську Україну. Учасники сходів виявили велике зацікавлення діяльністю У. Н. Союзу та „Свободи“. Ініціаторам і редакції „Пропам'ятної Книги“ належить признання цілого українського загалу за їх гідну подиву працю.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

АКРОН, О.

Листопадове Свято.

Листопадове Свято відбулося в Акроні 14. листопаду м. р. Важною прикметою цього свята було те, що в ньому взяли участь усі місцеві українські організації, а це: від 296 У. Н. Союзу, від 68 Провидіння, від 238 У. Р. Союзу, від Союзу Українців ч. 7 і 9, та від 180 У. Н. Союзу. Всі ті організації вибрали зпоміж себе комітет, до якого ввійшли: О. Цепко, предс.; Н. Шквара, касієр; В. Пулк, секр. Комітетові були охоче настроєні таким зеднанням і постаралися як слід виконати свій обов'язок.

Свято почалося панахидою біля символічної зеленої могили. Панахиду відправив місцевий священник о. Середя, причім виголосив до чисельно зібраних людей гарячу проповідь.

Пополудні відбувся концерт акронської дітвори під управою сестер з Клівленда, О. На цьому концерті виголосили також місцеві і позамісцеві бесідники промови. Слід згадати про коротку, але яскраву промову пані Марії Олексик з Клівленду, котра недавно відвідувала Галичину і як наочний світок поділилася з присутніми своїми враженнями. Підчас панахиди і на концерті переведено збірку на українських інвалідів, котра разом принесла \$128.10. По відтанні розходів вислали до краю через Об'єднання \$87.63.

Жертву зложили по \$5: від 296 У. Н. С., від 238 У. Н. Р., від 68 Провидіння, Союз Українців ч. 7; пані Гелена Кінаш Сіглер \$4; по \$2: В. Пулк, О. Цепко, В. Драгон; по \$1.50: І. Цепко, Я. Іваницький; по \$1: Н. Шквара, Н. Савула, К. Цепко, І. Томко, В. Сенюк, М. Філяс, В. Поливка, М. Петруха, М. Пулк, пані Різник, М. Мельник, Е. Мельник, Ю. Космовська, Г. Лесняк, Марія Набережна, Н. Українець, Д. Міскало, М. Набережний, М. Гайва, о. Середя, С. Яворський, Т. Баран, І. Гурий, М. Олексик, Н. Олексик, М. Геряк, Д. Васишин, С. Антонюк, В. Брудкевич, пані Брудкевич, М. Хоршак; по 50 ц.: М. Судомир, пані Судомир, пані Мирнаш, Т. Лесняк, А. Лесняк, П. Славич, Д. Матвіїв, Т. Мураць, Т. Маціоский, М. Огар, пані Огар, Н. Маріяч, Е. Тивончук, пані Кудера, А. Сироїд, М. Александер, пані Савула, В. Ониськів, пані Бала, пані Венгер, пані Дзінго, М. Гурий, М. Сікора, Д. Різник, Г. Мончак, Ю. Лішак, М. Іванчик, В. Бурак; дрібними \$7.05. За відзнак \$9.10, за перекуску \$33.95. Жертводавцям складаємо щирю подяку.

Комітет.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Коляда на У. Н. Дім.

В часі Різдва колядували члени 292 від. У. Н. Союзу на місцевий У. Н. Дім. Зложили по \$10: М. Дворянин і М. Якимів; І. Руднятин \$6; по \$5: А. Кривий, П. Попіль, Н. Мех, Е. Бутковський, А. Заморило, Б. Школьник, І. Школьник, С. Ружицький, П. Гардій, В. Сенюк, І. Андрусьевич, І. Навроцький, М. Пеларський; по \$3: Д. Запоточний, М. Лишак, М. Низда, І. Кирилюк, Г. Іваськів; І. Гнатюк зібрав до капелюха \$2.05; по \$2: П. Торба, І. Шанарук, В. Олексин, Г. Назаркевич, В. Лишак, Марія Дашко, І. Філяс, Т. Яремчук, Е. Пасовистий, П. Баньчишин, В. Мишньовський, П. Боднар, Г. Карлович, Катерина Романів, А. Капій, Я. Демчук, І. Дашко, Н. і Р. Джек, В. Прикіпчук, І. Томенчук, В. Бугера, Марія Парфій, Ф. Чопик, І. Войтко; М. Яремчук \$1.50; по \$1: В. Запоточний, Марія Баховецька, Н. Яцишин, С. Заптон, Т. Назарчук, Г. Швада, П. Кіянчук, В. Візничак, І. Візничак, М. Візничак, Анастасія Кізель, Н. Сенюк, Т. Ковальський, Р. Вазик, Д. Дедлюк, О. Старко, Н. Сушицький, І. Дитяк, М. Попович, В. Васишин, Катерина Курулюк, І. Базилевич, А. Попович, Марія Федеронько, С. Олексин, І. Дзядик, Г. Било, М. Федюк, Н. Кинашук, Д. Задорожний, І. Бенюк, О. Черевешко, П. Дунаєвський, М. Малиняк, І. Левандовський, І. Прошайло, Я. Прихитко, І. Прихитко, Г. Шило, І. Жолна. Разом \$197.55. Розходи на авто \$3. Чистої коляди лишилося \$194.55.

Володимир Візничак.

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Вибіримо українців на місцеві уряди.

Коли ми хочемо в Америці здобути більший політичний вплив, то мусимо в тім напрямку організовано працювати. Здавалося, що це справа ясна і про неї не треба розписуватись. Але на ділі воно так не є. Бо ми одно говоримо, а інше робимо. Ми хотіли мати політичну силу, а не хочемо нічого робити, щоб ту силу здобути. Нам було би приємно мати своїх людей, чи своїх дітей, на високих урядових становищах, але ми не всіляк здобулися на те, щоб віддати голос на свого чоловіка. У нас завжди знайдуться перекірки. Так воно є і правди нема що закривати. Бо колиб так не було, то ми вже дотепер стояли би політично далеко краше і малиб своїх вищих урядників у міській адміністрації уряді.

Ці слова відносяться до всіх українських громад і також до нашої, в Гемтремк. Коли ми тут не маємо своїх людей на вищих міських позиціях, то це вина наша. Правда, за кілька літ нашої політичної праці вже дехто з наших людей вибрався на вищі позиції, але те все ще замало. В по-

рівнянні до нашого числа ми повинні далеко краще стояти. І ми моглиб краще стояти, якби ми йшли до виборів організовано.

Але в нас заведлося, що ми не поступаємо так, як нам велить наш власний розум, тільки сліпо слухаємо тих людей, яких ми ніколи не бачили, які в нашій щоденній громадській житті не беруть ніякої участі, а які приходять до нас лиш тоді, коли починаються вибори. Як тільки ті чужі люди до нас з'являються, ми відразу віримо всьому, що вони нам говорять, і наосліп ідемо за їх покликком.

Треба поступати інакше. Треба втискатися до урядів не лиш таких людей, що то приходять до нас тільки в часі виборів, але в першій мірі таких, які все, кожний час, враз з нами працюють у громадській житті.

Саме такого молодого чоловіка, свідомого українця, якого батько був доагій час президентом місцевого відділу У. Н. Союзу, а також його тестя є секретарем одного відділу У. Н. С. і вінці який сам є діяльним українським громадянином, українська суспільність в Гемтремк може і повинна тепер вибрати міським касієром. Ним є гром. Микола Прихитко, який уже від 1933 року є заступником касієра стейту Мішіген і з тим становищем є добре обзнайомлений.

Даймо всі свої голоси йому. Вибіримо щирого українця. Ми все кричимо за молоді і ніби журимося своєю молоддю. Даймо тепер доказ, що ми не лиш уміємо говорити про молоді, але також чиним практично тій молоді допомоги. Коли те зробимо, то та молоді буде нас шанувати й з черги буде нас піддержувати.

Бо коли ми так не поступимо, коли ми далі будемо йти за голосом усяких крикунів-приблуд, а не за голосом правдивих українців, то шкода тоді тих голосних патріотичних промов на різних святах і відчитках. Самими словами ми ніколи не здобудемо сили. За словами мусять йти діла. Ми мусимо давати докази національної солідарності.

Тому вже заздалегідь готуймося до виборів, що відбудуться 2 березня ц. р. Ми всі мусимо пам'ятати, що справа виборів це не лише справа даного кандидата, але загально українська справа. В день виборів ми всі, українці й українки, мусимо віддати свій голос на свого українського кандидата.

А. І. П.

ЯК ДОВГО ЖИВЕ СОБАКА.

Один з англійських часописів повідомив своїх читачів, що перед кількома днями в заведенні товариства охорони звірят забили безболісним способом собаку - вівчара, який прожив 27 літ. Це дуже довгий вік, якого правильно собака ніколи не досягає. Здебільше ці чотириохвістні тварини досягають вік 11—12 літ. Та бувають і винятки. Напр. один часопис подає, що в 1930 р. здохла собака княжни Арджилло, яка прожила 22 роки. В Менчестері був пес, який прожив 23 роки. Рекорд довгого собачого життя (пса — не людини), що його досі занотували, був 28 літ.

Цікаве, що розмірно найдовше живуть собаки малого росту. Напр. „шпіц“ дуже часто досягає до 20—22 літ. Доги і бернардини не живуть довше, як 12 літ.

Природники обчислили, що вік собаки 27 літ — теоретично відповідає 200 рокам людського життя.

ІСТУНАТИ ГРОМАДНО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОЗІРІ! УВАГА УКРАЇНЦІ! МІСТА КЛІВЛЕНД! ПОЗІРІ! ЗАХОДОМ 8-го ВІДДІЛУ ОДВУ, ЖІНОЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ім. ОЛЬГИ БАСАРАБ, ВІД. ОДВУ 8 ТА МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

СВЯТО ГЕРОІВ

В ПАМ'ЯТЬ СМЕРТИ ГЕРОІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В НЕДІЛЮ, 20-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1938 Р. В УКРАЇНСЬКІМ НАР. ДОМІ, 2253 W. 14th ST., CLEVELAND, O.

Початок точно в годині 2:30 пополудні.

В програмі свята: хоріві й музичні продукції, декламації й спів. СВЯТОЧНУ ПРОМОВУ ВИГОЛОСИТЬ В. БУКАТА З ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Українські Громадяни! Вшануємо гідно пам'ять смерті Великих Героїв! Зійдемося та віддамо глибокий поклон Героям та Революціонерам, які віддали своє життя за справу визволення Української Нації! Докажімо своєму присутності, що ми солідарно й стійно підтримуємо тих, що змагаються до визволення України! Підтримімо визвольний рух наших братів на різних землях, які борються за той самий Ідеал, за який віддали своє життя Головинський, Білас, Данішин, Ольга Басараб і інші! Закликайте на це свято своїх знайомих і приятелів! Перекажіть всім українцям! — СЛАВА УКРАЇНІ!

33,40

УВАГА! ДІТРОЙТ, МІШ, І ОКОЛИЦІ! УВАГА! УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА ТЕАТРАЛЬНА ТРУПА З РАМЕНИ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ, НОРТ ДІТРОЙТ, відіграє чудову оперету Артимовського з танцями і співами в трьох діях

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

В НЕДІЛЮ, 13-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1938 Р. В УКРАЇНСЬКІМ НАР. ДОМІ, MARTIN & MICHIGAN, DETROIT.

Початок точно 6:30 ввечір.

Вступ 50 центів.

Шановні Громадяни! Громадянки! В опереті під управою режисера, званого нам на сцені громадянина Олексія Явниго і диригента Петра Сікорського, беруть участь такі визначні театральні сили: Олексія Явний, Стефанія Цимбаліст, Надія Осадчук, Константин Орлик, Павло Провальний, Іван Антонюк, Петро Костирко, М. Віхар, І. Строхманчук, Файфер і інші. Отож не повинні бракувати ні одного зі свідомих громадян і громадинок на повиче згаданий чудовий опереті хоч би тому, що виставу ставиться в ново збудованій Українській Народній Домі, котрий потребує підтримки матеріальної і моральної. Чистий дохід буде розділений між обидві укр. інституції: Укр. Народ. Дім і Укр. Роб. Дім Норт Дітройт.

33

ПИСЬМО БЕЗ АЗБУКИ

Основною прикметою китайського письма є те, що воно не має азбуки.

Коли хочемо написати по китайськи нпр. слово „чоловік“, яке вимовляємо „жен“, не пишемо його китайськими буквами: „ж-е-н“, бо таких нема, лише рисуємо задля того спеціальний знак, що є зрозумілим кожному китайцеві, без огляду на вимову, як зображення людської істоти, подібно, як образ, що зображає людину, не вимагає напису, без огляду на те, хто її буде оглядати. Слово, що означає чай, вимовляють на півночі та в літературній мові „ча“ (ча), а на півночі „та“ або „тай“. Ми також зовемо цей напиток „чай“ (поляки гербата — від латинського слова „герба“ з'явля), чаєм називають цей напиток також у Росії, Персії, Туреччині, Арабії — куди чай зашов через Монголію і Сибір із півночі. Образок, що відповідає нашому слову „чай“, складається з трьох частин, які відповідно означають: „зілля, чоловік, дерево“ або: „ростину (куш) для вжитку людини“.

Коли букви азбуки, згруповані у словах, ні своїм виглядом ні положенням не можуть піддавати читачеві ідеї читання слова, себто його внутрішнього змісту, виразове й ідеографічне китайське письмо не нуте ідею, що міститься у слові. Коли нпр. нашу азбуку пишемо слово „відпочивати“, не висловлюємо поодинокими буквами ні цілість того слова поняття. Зате китайський знак має в собі т. зв. первень (або ключ). Тих первень є 214. Тому, що нумерація їх зростає в залежності від складності рисок, себто поодиноких відірваних потягень пензлем (але пером чи олівцем), не конче треба їх знати напам'ять. Однорискові первні мають початкові числа, останні є сімнадцятирисковий. Візьмим нпр. знаки, яких первень є

образовість китайського письма виступає передовсім у категорії „логічних“ знаків, які можна би теж назвати реbusами. Напр. ідеограм, якого складають часті означення: 1) „сонце“ і „місяць“ — значить „ясний“, 2) „людина“ в „заперті“—в'язень, 3) „серце, між „дверми“ — „меланхолія“, „тут“, 4) двоє „людей“ на „землі“ — сидіти, 5) „рука“, що прислонене „око“ — дивитися, 6) „рука“ при „вуху“, „слухати“, „ловити“, 7) „сонце“ за „деревом“ — „схід“, 8) „ух“ між „дверима“ — підслухувати, 9) „дві жінки“ — „говорити“ або „сваритися“, 10) „жінка“ під „дахом“ (або в заперті) — спокій і т. д. Крім тієї категорії „логічних“ знаків є ще категорія „образових“ знаків, себто таких, які повстали, з первісних рисунків найрізніших предметів і явищ (напр. гора, дерево, дощ, чоловік, рика) і категорія „фонетичних“ знаків, себто таких зложених знаків, яких одна частина надає сенси цілості, а друга — вимову.

Загалом китайське письмо має понад 40,000 знаків, та вистане знати кілька тисяч знаків, щоб порадити собі навіть із найтруднішими текстами, що писані буденною мовою. Хоч китайці мають так багато знаків і не мають азбуки, то зрозуміти китайські знаки (себто письмо) не є дуже трудно, бо є словари—енциклопедії, які пояснюють описово кожний знак. Кожний китайський знак має в собі т. зв. первень (або ключ). Тих первень є 214. Тому, що нумерація їх зростає в залежності від складності рисок, себто поодиноких відірваних потягень пензлем (але пером чи олівцем), не конче треба їх знати напам'ять. Однорискові первні мають початкові числа, останні є сімнадцятирисковий. Візьмим нпр. знаки, яких первень є

слово „дерево“. Знак цей складається з чотирьох окремих рисок, отже шукаємо його, коли не памятаємо числа, у виказі чотирьохрискових первнів, знаходимо його під 75-тим числом і під тим самим числом у відповідній частині словаря шукаємо даного знаку відповідно до рисок його другої частини. Так можна дуже скоро віднайти навіть найтрудніший знак. Китайсько-чужомовні словари уложені на основі тієї самої системи або на основі звукових груп.

Подібне письмо мають і японці. Однак попри те письмо мають і влане звукове письмо, яке виконує помічну працю. Вживають того помічного письма, коли хочуть означити зміналіві, закінчення, які годі висловити китайським письмом, а також до транскрипції чужих імен і назв. Коли напр. по китайськи „на столі“ пишемо „стіл на“, що звучить „і-цу-шань“, по японськи пишемо „стіл + грамати́чна частка + на + грамати́чна частка, що звучить „і-зу-но удже ні“. „І-цу“ й „і-зу“ — це два китайські знаки, що означають „стіл“, а „шань“ і „удже“ це китайський знак, що означає „на“, японські частки „но“ і „ні“ писані японським письмом.

Крім японців ідеографічним китайським письмом послуговуються теж ананіти.

Одноцілість китайського письма, яке зрозуміє, без огляду на вимову поодиноких знаків, кожний китаець чи він із півдня чи зі сходу, відігравала й далі відіграє велику роль об'єднання для 400 мільонів людей.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА

Родина покійного Сильвестра Свентковського з Асторії, Л. Ай., Н. Р., повідомляє, що похорон Покійного відбудеться в четвер 10-го лютого 1938, в годині 10-ї рано.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! ЗАХОДАМИ ТОВАРИСТВА „ЗОРЯ“, ВІД. 69 Українського Народного Союзу

відбудеться:

Великий Баль

В СУБОТУ, ДНЯ 12-го ЛЮТОГО (FEB.) 1938 Р. ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8-МІЙ ВВЕЧІР.

В VOLK'S LYCEUM HALL, 218-220 E. 2nd St., New York City

ПЕРШОРЯДНА МУЗИКА.

ВСТУП 40 центів.

Товариство „Зоря“ запрошує шановне громадянство до численної участі в тім баль, де при добрій музиці і смачній перекусці усім разом забаavimoся, за що ручить — Комітет.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧЛЕНІВ ТОВ. „ЗОРЯ“! Члени Тов. „Зоря“ зовуть мати на увазі, що з причини Балю, місячні збори не відбудуться цього місяця. Тому всі члени повинні прийти на цей Баль і заплатити свої місячні вкладки, щоб не можна було вислати на час місячний розмет. Довгоучі, якщо не виправляють своїх вкладок будуть суспендовані.

КОНЦЕРТ І БАЛЬ

Уладжує
**УКРАЇНЬСЬКА СПІВАЧКА
КАТЕРИНА ГНАТКІВ**
сопрано
при допомозі
МАРІЯ ВОЛФ — чело сольта
Істмен Школи,
АЛФРЕД РІПЕРГЕР — тенор
сопрано.
Українські танки содують:
**СОФІЯ ГНАТКІВ І ЮДЖІН
КОРИТКО.**
**ФРЕНЦЕС ДЗОВНС — АННА
ГАРТВІК, піаністи.**
В СУБОТУ, 12-ГО ЛЮТОГО 1938
(SATURDAY, FEBRUARY 12, 1938)
в годині 8:15 ввечір
В ГАЛІ УКР. СІВІК СЕНТЕР,
831 JOSEPH AVE., ROCHESTER, N. Y.
Вступ 50 центів.

Простіться українці з Рочестер і по-
замісцевих прибути численно на цей
концерт, бо придуть люди інших на-
родностей, то нехай подивляться, що український народ знає оцінити
культурну добру роботу.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ТОВ. ЗАПОРІЗЬКА СІЧ, ВІД. 367 У. Н. СОЮЗУ
— влаштує —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ

БАЛЬ

В СУБОТУ, 12-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1938 РОКУ
В ПАРОХІЯЛЬНІЙ ГАЛІ,
303 HUDSON AVENUE, ROCHESTER, N. Y.
Початок в годині 7-мій ввечір. — Вступ 25 центів.
На той баль запрошується всі Братства, Товари-
ства і всіх українців місцевих і позамісцевих до чис-
ленної участі. Комітет.

НОВИНА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! НОВИНА!

ЗАХОДОМ ЛЮДЕЙ З КАЛУСЬКОГО ПОВІТУ
відіграється старокраєве

ВЕСІЛЛЯ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1938 РОКУ
В НОВІЙ ПАРОХІЯЛЬНІЙ ГАЛІ,
303 HUDSON AVENUE, ROCHESTER, N. Y.
Початок в годині 2-гій пополудні. — Участь бере 30 осіб.
Весь дохід призначений на нову парохіальну галю.
До численної участі запрошується весь рочестерський
український загаль. Хто не прийде, пожалує. Комітет.

**ДАЙТЕ ДАРУНОК, ЩО ПРИНЕСЕ
РАДІСТЬ НЕ ЛИШЕ НА ОДИН
ДЕНЬ, АЛЕ НА ЦІЛИЙ РІК**

Замовте для приятеля "Свободу" на рік або ціл року.
Ми вишлемо перше число на його адресу з окремою
карткою, яка повідомить його, що ви замовили для
нього "Свободу" як дарунок. Пишіть до нас тепер.

Піврічна передплата \$3.25
Річна передплата \$6.00

Кожний день ваш приятель буде одержувати "Сво-
боду" і буде мати гарну пам'ятку з вашої дбайливості.
Пишіть до:

"СВОБОДА"
81-83 GRAND STREET, (BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

УРА БУДУЄ І РОЗШИРЮЄ ЛЕТОВИЩА

Адміністрація Поступу Праці (WPA), що, як відомо, дає тимчасову роботу безробітним, між іншим збудувала або підіпнула 609 повітряних пор-
ти. Таким чином вона помагає збільшити швидкі зростаючі потреби і вимоги повітро-
плавства в Америці.

Між іншим багато збуду-
вала і підіпнула WPA на ле-
тoviщі в Нью-Йорку, що між усі-
ми повітряними стаціями сві-
ту займає перше місце щодо
скількості прилітаючих та від-
літаючих літаків. Так само роз-
будувала й підіпнула летови-
ща в Клівленді, найбільше, як
де в; в Шікаго, де збіга-
ється шість повітряних ліній
в Сан Франціско, де будується
база для водних літаків; ле-
товище Флорид Бенета в Нью-
Йорку; летовища в Солт Лейк
Сіті, Дітроїті й Бостоні. Що-
до значення зараз за ними і-
дуть летовища в Акроні,
Спрінгфілді, Денвері, Сан Ан-
тоніо, Чарлстоні, Спокені, Сан
Дієго, Сейнт Полі, Маямі, Туа-
са, Гарисбургі й Рочестері. У
всіх багатьох робота виконано
за програмою і силами WPA.

Сьогодні З'єднані Держави
мають 2,482 летовища та по-
вітряні стації де літаки мо-
жуть безпечно спускатися на
землю. Багато їх почато за-
ходом федеральних установ,
які давніше займалися допомо-
гою безробітним. Тепер WPA
присвячує найбільш увагу роз-
ширенню й модернізації існу-
ючих уже міських летовищ і
повітряних стацій.

За останні два роки WPA
віддала для життя летунів со-
рок п'ять нових великих ста-
цій, які займають поверх 4,000
акрів землі. Робітники, що
працювали для WPA, збуду-
вали також вісімдесят п'ять
нових розгонових доріг. Шіс-
десят сім повітряних ста-
цій, що існували вже давніш,
змодернізовано згідно з най-
новішими вимогами летунства,
і так само відновлено й по-
правлено як слід сімдесят
шість доріг, на яких літаки
розганяються до лету.

За окремою програмою
WPA позначила для летунів
міста й місцевості на багатьох
тисячах миль повітряних шля-
хів. За знаки служать звичай-
но величезні букви, намальо-
вані на дахах великих буди-
нків; деякі позначено на битих
дорогах, і всі можна бачити
з висоти 2,000 до 5,000 стіл.
Федеральне Бюро Повітряно-
го Руху обрахувало, що всіх
таких знаків треба буде коло
16,000, і з них коло 10,000
WPA вже зробила. Робітники
WPA збудували та влаштува-
ли також усе, що потрібне до

освітлення багатьох летовищ
та причиналися до налашту-
вання різних систем радіо-
комунікацій.

WPA співпрацює з Феде-
ральним Бюром Повітряного
Руху, щоб розбудова того ру-
ху, шляхів і летовищ ішла за
певною програмою та поряд-
ком. Проекти потрібних робіт
оцінюють не тільки щодо їх
технічної вартості, а й наскіль-
ки вони мають місце в загаль-
ному крайовому плані розвит-
ку повітроплавства. З 2,000
проектів, що були признані
федеральними знавцями, вже
1,002 увійшли в життя до 1
червня 1937 року. Коштували
вони всі приблизно \$93,500,000.

Праця при різнорідних по-
вітряних проектах WPA вима-
гає передовим доволі багато
робітників для такої звичай-
ної роботи, як корчування, су-
щення та рівняння землі, мо-
щення доріг і таке інше. Але
треба теж фахової праці для
будування гангарів та адміні-
страційних будинків, для о-
світлення, ставлення веж і стов-
пів для радіо-сигналізації, тощо.

Потребу тої роботи викли-
кав величезний зріст пасажир-
ського повітроплавства. В

1934 році в Америці перевезе-
но повітрям 750,000 пасажирів,
а через два роки, в 1936
році, вже 1,300,000. В тім році
всі пасажирські літаки зроби-
ли вулі 150 мільонів миль до-
роги.

Щодо пасажирського й тор-
говельного летунства, Америка
вже попередила європейські
краї. Але разом з тим, як зро-
стає скількість, величина та
швидкість літаків, треба від-
повідного для них приміщення
і забезпечення на землі. Тому
федеральний уряд співпрацює
з містами, щоб улаштувати
летовища відповідно до тепе-
рішніх вимог та покласти ос-
нови для будучого розвитку.

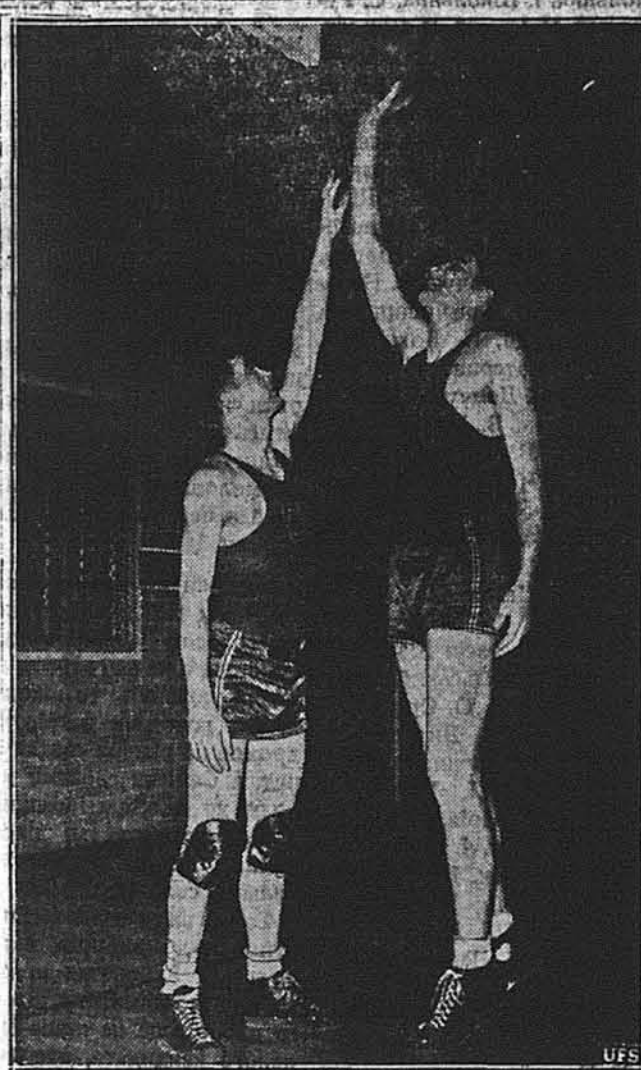
Пані Кваскова вернулася з
бюра посередництва праці.

— А що, підшукала ти собі
служницю? — питається її чо-
ловік.

— Ні, — відповідає тихень-
ко пані Кваскова.

— Якто? Не було ні одної
служниці? — дивується чоло-
вік.

— Були, лише всі вже в нас
служили...

ЦЬОМУ ЛЕГКО ВИГРАВАТИ.

Два гравці в кошиківку, при котрій кожна з двох груп
гравців пробує загнати великий м'яч у кошик, завішений
вгорі за подем противників. Два члени дружини „Ва-
шингтон енд Лі“ показують, яку роль може відігравати
ріст у цій грі; Боб Спесард, капітан дружини, май-
же не потребує силкуватися, щоб укинути м'яч у кошик.

ЗБОРИ ВІДЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Подается до
відомо членим 1-го. Лубов, від. 45,
що місячні збори відбуваються в не-
ділю, 13 лютого, в годині 1-шій.
Збори в домі Тон. Укр. Амер. Гора-
жани, 847 Н. Френклін уї. Простяга
члени, щоб точно зійшлись на час,
бо в разі краху до рішення. Чле-
ни, котрі залягають з відсотками
з позичок, простягають вирішити, бо
не переносити як потік і треба
більше платити. Хто з членів має ба-
жання платити, що вирішити, простя-
гає рішення. Сирія, що Урядники че-
кають кілька годин наперед. — Ва-
силь, Спрингфільд, гол.; Анні Га-
расим, кас.; Теодор Малик, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори
Тов. Єдинств. відбуваються в не-
ділю, 13 лютого, в годині 1-шій. Про-
сягає члени, щоб точно зійшлись на час,
бо в разі краху до рішення. Чле-
ни, котрі залягають з відсотками
з позичок, простягають вирішити, бо
не переносити як потік і треба
більше платити. Хто з членів має ба-
жання платити, що вирішити, простя-
гає рішення. Сирія, що Урядники че-
кають кілька годин наперед. — Ва-
силь, Спрингфільд, гол.; Анні Га-
расим, кас.; Теодор Малик, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм.
Вітовського, від. 375, повідомляє всіх
своїх членів, що місячні збори від-
будуються в неділю, 13 лютого, в
годині 12:30 пополудні, в клубі У. А.
Горжани, 847 Н. Френклін уї. Про-
сягає члени, щоб точно зійшлись на час,
бо в разі краху до рішення. Чле-
ни, котрі залягають з відсотками
з позичок, простягають вирішити, бо
не переносити як потік і треба
більше платити. Хто з членів має ба-
жання платити, що вирішити, простя-
гає рішення. Сирія, що Урядники че-
кають кілька годин наперед. — Ва-
силь, Спрингфільд, гол.; Анні Га-
расим, кас.; Теодор Малик, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Й. Місячні збори
Українського Національного Зарпо-
мового Товариства Дністер, від. 361,
відбудуються в суботу, 12 лютого,
точно в годині 8-мій ввечір, в У. Н.
Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Кожний
член має бути присутнім на тих збо-
рах, бо в разі краху до рішення. Чле-
ни, котрі залягають з відсотками
з позичок, простягають вирішити, бо
не переносити як потік і треба
більше платити. Хто з членів має ба-
жання платити, що вирішити, простя-
гає рішення. Сирія, що Урядники че-
кають кілька годин наперед. — Ва-
силь, Спрингфільд, гол.; Анні Га-
расим, кас.; Теодор Малик, секр.

ВІЛКС-БЕРИ, ПА. Збори урядників
місцевих і околичних відлів У. Н.
Союзу відбуваються в суботу, 12 лю-
того, в годині 6:30 ввечір, в галі У-
країнської Кооперативної. — Іван За-
вич, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Збори Тов.
Укр. Січових Стрільців, від. 44, від-
будуються в неділю, 13 лютого, в
церковній галі, в годині 1:30 пополудні.
Взявшись всі члени, прийти
на збори і заплатити свої вкладки.
Особливо ті члени, котрі довше до-
вільно, мають боді місячні плати-
ти й більше довгів не залягати. —
Уряд.

ОБІРН, Н. Й. Тов. Запорізька Січ
від. 283, повідомляє всіх своїх міс-
цевих і околичних членів, що
місячні збори відбуваються в неділю,
13 лютого, в годині 1-шій пополудні.
У своїм домі. Притримують є кожного
члена, бути присутнім на зборах,
то на означений час, бо в разі
краху до рішення. Члени, котрі довше
довільно, мають боді місячні плати-
ти й більше довгів не залягати. —
Уряд.

ЧЕСТЕР, ПА. Місячні збори Бр.
Солі, сп. Духи, від. 237, відбуваю-
ться в неділю, 13 лютого, точно в год.
3-гій пополудні, в У. Н. Домі. Про-
сягає члени, щоб точно зійшлись на час,
бо в разі краху до рішення. Чле-
ни, котрі залягають з відсотками
з позичок, простягають вирішити, бо
не переносити як потік і треба
більше платити. Хто з членів має ба-
жання платити, що вирішити, простя-
гає рішення. Сирія, що Урядники че-
кають кілька годин наперед. — Ва-
силь, Спрингфільд, гол.; Анні Га-
расим, кас.; Теодор Малик, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відлів 280 по-
домляє своїх членів, що місячні збо-
ри відбуваються в неділю, 13 лютого,
в годині 2 пополудні, в Укр. Гор.
Клубі, 608 В. Лаксана Еве. При-
сутність усіх членів є обов'язковою.
Довуючі члени мають постаратися
вирішити свої залягати. — Р. Руб-
льський, секр.

КСТЕВІЛ, ПА. Тов. ім. Богдана
Хмельницького, від. 248, повідомляє,
що місячні збори відбуваються в не-
ділю, 13 лютого, в годині 1-шій.
Простягає члени, щоб точно зійшлись на час,
бо в разі краху до рішення. Чле-
ни, котрі залягають з відсотками
з позичок, простягають вирішити, бо
не переносити як потік і треба
більше платити. Хто з членів має ба-
жання платити, що вирішити, простя-
гає рішення. Сирія, що Урядники че-
кають кілька годин наперед. — Ва-
силь, Спрингфільд, гол.; Анні Га-
расим, кас.; Теодор Малик, секр.

БАЛТИМОР, МД. Бр. ім. Троїці,
від. 320, повідомляє всіх своїх чле-
нів, що місячні збори відбуваються в
неділю, 13 лютого, в галі У. Н. До-
му, 3101 O'Donnell St., точно в го-
дині 2-гій пополудні. Обов'язком ко-
жного члена прийти на ці збори, бо
маємо справу бало, а також є інші
важливі справи. Напоминається доу-
жати на час, що вирішити свої за-
лягати, бо в протинний раз уряд-
ники будуть змушені поступати по
статуту, щоб не було нарікань. За-
тих членів, котрі не заплатять міс-
ячних вкладок, розмету не будемо
віднаходити, бо на це нема в відлів
фонду. — П. Маршак, прес.; С. Ку-
лик, кас.; Г. Шульга, секр.

ГАМТРАМ, МІШ. Тов. ім. Мар-
кіана Шашкевича, від. 94, повідомляє
всіх своїх членів, що місячні збори
відбудуються в неділю, 13 лютого, в
годині 1:30 пополудні, в Укр. Хлі-
2240 Грейлінг уї. Є важкі справи
до розгляду, як також будемо
приймати нових членів до Тов. і
до У. Н. Союзу. Тож простягає чле-
ни прийти на час. — М. Шаран,
секр.

Шукають людей до праці

ВДОВА потребує молодого дівчини
або старої жінки, готової
опікуватися 8-літнім хлопцем в
ночі в замку за мешкання й харч.
Може працювати ввечір. Згодують-
ся перед 5 год. пополудні до:
Mrs. FRED PANCZYSHYN, Apt. 18
532 E. 18th St., New York City.

МІХАЛ П. КОСЛОСЬКИЙ
І ОТЕЛІ А. ШЕЛЕС
ОБЕЗПЕЧЕННЯ І НЕРУХОМОСТІ
(REAL ESTATE)
Публічний нотар. ... Мої ордери.
Корабельні карті. ... Європейські
справи.

20 JONES STREET, NEWARK, N. J.
Tel.: Market 3-2597

О ФЕРТА No. 1.
Календар Червоної Калини 60 п.
Календар України кольоровою 50 п.
Календар Календарів 10 п.
Все на ОДНОГО долара.
Замовлення різном дозиром ви-
літ в листі. Адресуйте: 23-51
SURMA
317 E. 14th St., New York, N. Y.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без рибки, як далеко поза
Ньюарком. Вразі потреби теле-
фонуєте до нас. Обслуга шпра
і месна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

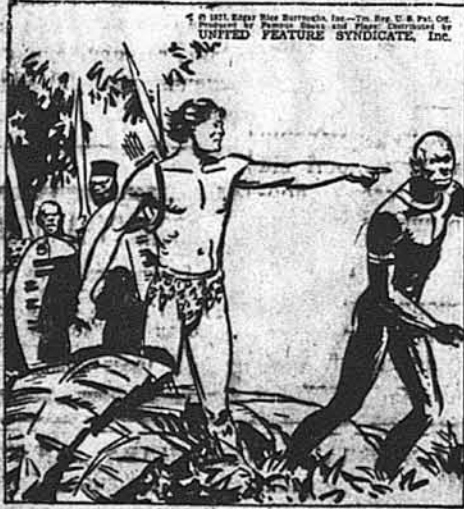
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удгертейкер
заряджує погребам по під так
низькій, як \$150. Обслуга
найкраща.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th St., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals at low as \$150.
Telephone: Orchard 4-8080

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ

Передумавши холодно всі
можливості й не обдурюючи
себе ніякою пустою надією,
Тарзан пришов до висновку,
що є малий вигляд, щоб
Джейн могла в таку негодю до-
летіти до Найроби. Далеко
правдоподібноше, що літак му-
сів осісти десь у нетрах. Але
чи осів він щасливо, чи може,
зачепившись за дерево, або я-
кийнебудь камінь, розбився?

Ця гадка страшенно мучила
Тарзана. Та всетаки він у по-
спіху написав до властей у
Найробі листа з проханням
проверити, чи літак з Лондону
приїхав на час; а коли ні, то
щоби бодя в бджих околицях
Найроби перевести роз-
шуки. Цього листа він знову
почепив на патику і звелів пі-
сапцеві приймати з поворо-
том до Найроби.

Сам він вибрав напрямом на
північ. Дивним збігом обста-
вин Тарзан вибрав саме той
шлях, на якому розбився був
літак. Але щастя не зовсім йо-
му сприяло. Бо хоч він ішов
тим самим шляхом, то всетаки
не натрапив на записку, поли-
шену його дружиною. Бо все-
таки він на кілька миль пішов
боком. Здавалося, що доля
розлучує їх навіки.

Полишивши записку, Джейн
почала знов поспішати за то-
вариством. Та на своє знуду-
вання вона запримітила, що
позаду решти товариства за-
лишилася була також Сборор.
Видно було, що він це зробив
намісником, щоб лишитися сам
на сам з Джейн. „Я лишився
позаду, щоб вам піддержати
товариство“, заговорив він. А
коли Джейн мовчала, він до-
дав: „Це гарно бути наодинці
з вами“.